

Asesiad Effaith (IA), y Swyddfa Gartref

Teitl: Troseddau newydd i droseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddiannu eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol

IA Rhif: HO0424

Adrannau neu asiantaethau eraill: AMH

Dyddiad: 29th Tachwedd 2022

Cyfnod: Ymgynghoriad

Ymyriad: Domestic

Mesur: Primary legislation

Ymholiadau:

[SeriousandOrganisedCrime](#)

Consultation@homeoffice.gov.uk

Barn RPC: N/A

Targed effaith ar fusnesau:

Non-qualifying regulatory provision

Cost yr Opsiwn sy'n cael ei ffafrio (neu sy'n fwy tebygol) (ym mhrisiau 2021)

Gwerth Cymdeithasol	-85.3	Gwerth Net Presennol y Busnes	AM H	Cost net i fusnes y flwyddyn EANDCB (£m)	AMH
---------------------	-------	-------------------------------	---------	--	-----

Beth yw'r broblem dan ystyriaeth? Pam mae angen ymyrraeth gan y llywodraeth?

Mae troseddwr yn manteisio ar dirwedd dechnolegol sy'n esblygu i ddefnyddio offer newydd (a ddisgrifir yn adran A1) i hwyluso troseddau difrifol. Mae asiantaethau gorfodi'r gyfraith yn dod ar draws unigolion sy'n meddu ar offer o'r fath, neu 'eitemau', lle mae amheuaeth gref eu bod yn cael eu defnyddio ar gyfer troseddau difrifol, ond nid yw gorfodi'r gyfraith yn gallu gweithredu o dan y ddeddfwriaeth bresennol. Asesiad y Llywodraeth yw y gallai hyn adael bwlch yn y fframwaith cyfreithiol, ac mae angen ymyrraeth y llywodraeth i greu trosedd i amharu ar gyflenwad a bod ag eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol yn eu meddiant. Mae'r ymgynghoriad hwn yn gwahodd rhagor o dystiolaeth ar y mater.

Beth yw'r amcanion polisi a'r effeithiau arfaethedig?

Yr amcan strategol yw gwella gallu gorfodi'r gyfraith i amharu ar droseddwr cyfundrefnol difrifol a lleihau troseddau difrifol. Amcan y polisi yw amharu ar gyflenwad a bod ag eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol yn ei feddiant. Yr effaith a fwriadwyd yw cynyddu nifer y collfarnau i unigolion sy'n hwyluso troseddau difrifol, gan arwain at ostyngiad yn y nifer o droseddau difrifol sy'n cael eu cyflawni ac yn y pen draw gostyngiad yng nghostau economaidd a chymdeithasol troseddau difrifol.

Pa opsiynau polisi sydd wedi'u hystyried? Cyflawnhau'r opsiwn a ffefrir (manylion pellach mewn Sylfaen Tystiolaeth)

Opsiwn 1: "Gwnewch Ddim", peidiwch â deddfu.

Opsiwn 2: Cyflwyno troseddau newydd lle mae person yn gwneud, addasu, cyflenwi, yn cynnig cyflenwi neu feddu ar eitemau penodedig lle mae ganddynt sail resymol i amau y bydd yn cael ei ddefnyddio mewn troseddau difrifol.

Opsiwn 3: Cyflwyno troseddau newydd lle mae person yn gwneud, addasu, cyflenwadau, yn cynnig cyflenwi neu feddu ar unrhyw erthygl lle maen nhw'n amau'n rhesymol y bydd yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol.

Mae'r IA hwn yn ymdrin ag opsiynau rheoleiddio sy'n gofyn am ddeddfwriaeth sylfaenol. Ystyriwyd opsiynau nad ydynt yn rheoleiddio yn annigonol i gyflawni'r amcanion polisi.

Prif dybiaethau/sensitifrwydd a risgiau economaidd/dadansoddol	Cyfradd gostyngiad (%)	3.5
--	------------------------	-----

Oherwydd bod data cyfyngedig ar nifer y troseddau newydd sy'n cael eu targedu gan y polisi hwn, mae ansicrwydd ynghylch amcangyfrifon am gostau ymglyfarwyddo, costau'r heddlu a chostau carchardai. Mae ystod o amcangyfrifon yn adlewyrchu faint o ansicrwydd. Tybir mai **Opsiynau 2 a 3** wynebu'r un costau. Bydd yr ymgynghoriad yn gofyn am dystiolaeth well i amcangyfrif maint y farchnad gyfreithlon a'r cynnydd posib mewn troseddau.

A fydd y polisi'n cael ei adolygu? Os yw'n berthnasol, dyddiad adolygu set: Month/Year

Rwyf wedi darllen yr Asesiad Effaith ac rwy'n fodlon, o ystyried y dystiolaeth sydd ar gael, ei fod yn cynrychioli golwg resymol ar gostau, buddion ac effaith tebygol yr opsiynau blaenllaw.

Wedi'i lofnodi gan y cyfrifol Minister:

Jella Bravenan

Dyddiad:

29/11/2022

Crynodeb: Dadansoddiad a Thystiolaeth

Opsiwn Polisi 2

Disgrifiad: _____: Troseddau newydd i droseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddiannu eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol

ASESIAD ECONOMAIDD LLAWN

Blwyd dyn/Blwydd oedd:	Sylfaen Pris	2022/23	Sylfaen PV	2022/23	Arfarniad	10	Trawsnewidiad	1
Amcangyfrif o Werth Cymdeithasol Net Presennol GCNP (£m)							Amcangyfrif o GNPB (£m)	
Isel:	-72.0	Uchel:	-99.1	Gorau:	-85.3	GNPB	AMH	

COSTAU, £m	Trawsnewidiad Pris Cyson	Parhaus Gwerth Presennol	Cyfanswm Gwerth Presennol	Cyfartaledd/blwyddyn	Fusnes Gwerth
Isel	0.01	72.0	72.0	8.3	AMH
Uchel	0.11	98.9	99.1	11.5	AMH
Amcangyfrif	0.04	85.2	85.3	9.9	AMH

Disgrifiad a graddfa o gostau moneteiddio allweddol gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Amcangyfrifir bod costau ymgyfarwyddo i'r llywodraeth yn gorwedd mewn ystod o **£9,900 i £194,000** gydag amcangyfrif canolog o **£49,700** ym blwyddyn 1 yn unig. Mae costau parhaus i'r llywodraeth, yn cynnwys costau carchardai a chostau'r heddlu sy'n amrywio o **£72.0, i £99.1 miliwn (PV)**, gydag amcangyfrif canolog o **£85.3 miliwn (PV)** dros 10 mlynedd.

Costau allweddol eraill nad ydynt yn cael eu moneteiddio gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Mae disgwyl costau i fusnesau ond nid ydynt yn cael eu moneteiddio oherwydd diffyg data. Bydd gofyn am dystiolaeth bellach yn ystod yr ymgynghoriad. Dan **Opsiwn 2** Gall fod costau ychwanegol i fusnesau lle mae eu gweithgareddau'n cynnwys yr eitemau a bennir yn y ddeddfwriaeth, gan y gallai'r drosedd gael mwy o effaith ataliaeth ar unigolion sy'n cynhyrchu neu brynu'r eitemau hyn yn gyfreithlon. Nid yw'r costau hyn wedi'u moneteiddio. Nid yw costau ychwanegol y system cyfiawnder troseddol (CJS) wedi'u moneteiddio ar hyn o bryd ond maent yn debygol o gynyddu o ganlyniad i'r troseddau newydd.

BUDDION £m	Trawsnewidiad Pris Cyson	Parhaus Gwerth	Cyfanswm Gwerth	Cyfartaledd/blwyddyn	Fusnes Gwerth
Isel	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH
Uchel	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH
Amcangyfrif Gorau	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH

Disgrifiad a graddfa o fuddion monetaidd allweddol gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Nid yw budd-daliadau wedi'u moneteiddio oherwydd diffyg data.

Manteision allweddol eraill nad ydynt yn cael eu moneteiddio gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Dylai fod gostyngiad mewn troseddau difrifol, gan y bydd y mesurau deddfwriaethol arfaethedig yn amharu ar neu'n atal unigolion sy'n cyflawni troseddau difrifol ac a fydd yn atal troseddwy'r posib yn y dyfodol, a allai arwain at ostyngiad mewn troseddau difrifol a niwed cymdeithasol yn gyffredinol.

ASESIAD BUSNES (Opsiwn 2)

Effaith uniongyrchol ar fusnes (Cyfwerth Blynnyddol) £m:									
Cost, £m	AMH	Budd-dal, £m	AMH	Net, £m	AMH				
Sgôr ar gyfer Targed Effaith Busnes (darpariaethau cymhwys yn unig) £m:					AMH				
A yw'r mesur hwn yn debygol o effeithio ar fasnach a buddsoddiad?					Na				
Oes unrhyw un o'r sefydliadau hyn o gwmpas?	Micro	Y	Bach	Y	Canolig	Y	Mawr	Y	

CO ₂ newid cyfatebol mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr?(Miliwn tunnell CO ₂ cyfwerth)	Masna chwyd:	AMH	Heb ei Fasnachu:	AMH
--	--------------	-----	------------------	-----

POBL AC ASESIAID EFFEITHIAU PENODOL (Opsion 2)

A yw'r holl Effeithiau Penodol perthnasol wedi'u cynnwys?	Y	Oes unrhyw effeithiau ar grwpiau penodol?	Y
---	---	---	---

Drafft

Crynodeb: Dadansoddiad a Thystiolaeth

Opsiwn Polisi 3

Disgrifiad: _____: Troseddau newydd i droseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddiannu eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol

ASESIAD ECONOMAIDD LLAWN

Blwyd dyn/Blwydd oedd:	Sylfaen Pris	2022/23	Sylfaen PV	2022/23	Arfarniad	10	Trawsnewidiad	1
Amcangyfrif o Werth Cymdeithasol Net Presennol GCNP (£m)							Amcangyfrif o GNPB (£m)	
Isel:	-72.0	Uchel:	-99.1	Gorau:	-85.3	GNPB	AMH	

COSTAU, £m	Trawsnewidiad Pris Cyson	Parhaus Gwerth Presennol	Cyfanswm Gwerth Presennol	Cyfartaledd/blwyddyn	Fusnes Gwerth
Isel	0.01	72.0	72.0	8.3	AMH
Uchel	0.11	98.9	99.1	11.5	AMH
Amcangyfrif	0.04	85.2	85.3	9.9	AMH

Disgrifiad a graddfa o gostau moneteiddio allweddol gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Ymhlith y costau amcangyfrifedig mae costau ymgyfarwyddo mewn amryw o **£9,900 i £194,000** gydag amcangyfrif canolog o **£49,700** ym mlwyddyn 1 yn unig a bydd yn disgyn ar y Llywodraeth. Mae costau parhaus i'r Llywodraeth, yn cynnwys costau carchardai a chostau'r heddlu sy'n amrywio o **£72.0, i £99.1 miliwn (PV)**, gydag amcangyfrif canolog o **£85.3 miliwn (PV)** dros 10 mlynedd.

Costau allweddol eraill nad ydynt yn cael eu moneteiddio gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Mae disgwyl costau i fusnesau ond nid ydynt yn cael eu moneteiddio oherwydd diffyg data. Bydd gofyn am dystiolaeth bellach yn ystod yr ymgynghoriad. **Opsiwn 3** fyddai'n effeithio ar fusnesau sy'n gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi, meddu neu fel arall yn ymwneud â defnyddio eitemau y gellid eu defnyddio mewn troseddau difrifol, ond dim ond pan fydd y person sy'n ymwneud ag o leiaf yn rhesymol amau y bydd yr erthygl yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol. Mae unrhyw gostau o ganlyniad i hyn yn ansicr a heb eu moneteiddio. Nid yw costau ychwanegol y system cyfiawnder troseddol (CJS) wedi'u moneteiddio ar hyn o bryd ond maent yn debygol o gynyddu o ganlyniad i'r troseddau newydd.

BUDDION £m	Trawsnewidiad Pris Cyson	Parhaus Gwerth	Cyfanswm Gwerth	Cyfartaledd/blwyddyn	Fusnes Gwerth
Isel	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH
Uchel	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH
Amcangyfrif Gorau	AMH	AMH	AMH	AMH	AMH

Disgrifiad a graddfa o fuddion monetaidd allweddol gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Nid yw budd-daliadau wedi'u moneteiddio oherwydd diffyg data.

Manteision allweddol eraill nad ydynt yn cael eu moneteiddio gan 'brif grwpiau yr effeithir arnynt'

Dylai fod gostyngiad mewn troseddau difrifol, gan y bydd y mesurau deddfwriaethol arfaethedig yn amharu ar neu'n atal unigolion sy'n cyflawni troseddau difrifol ac a fydd yn atal troseddwy'r posib yn y dyfodol, a allai arwain at ostyngiad mewn troseddau difrifol a niwed cymdeithasol yn gyffredinol.

ASESIAD BUSNES (Opsiwn 3)

Effaith uniongyrchol ar fusnes (Cyfwerth Blynyddol) £m:					
Cost, £m	AMH	Budd-dal, £m	AMH	Net, £m	AMH
Sgôr ar gyfer Targed Effaith Busnes (darpariaethau cymhwysio yn unig) £m:					AMH
A yw'r mesur hwn yn debygol o effeithio ar fasnach a buddsoddiad?					Na

Oes unrhyw un o'r sefydliadau hyn o gwmpas?	Micro	Y	Bach	Y	Canolig	Y	Mawr	Y
CO ₂ newid cyfatebol mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr?(Miliwn tunnell CO ₂ cyfwerth)	Masnachwyd:	AMH	Heb ei Fasnachu:	AMH				

ASESIAD POBL AC EFFEITHIAU PENODOL (Opsion 3)

A yw'r holl Effeithiau Penodol perthnasol wedi'u cynnwys?	Y	Oes unrhyw effeithiau ar grwpiau penodol?	Y
---	---	---	---

Drafft

Sylfaen Tystiolaeth (ar gyfer taflenni cryno)

A.Trosolwg Strategol

A.1 Amcan Strategol

1. Bydd y mesurau a gynigir yn yr Asesiad Effaith hwn i droseddu'r gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddu ar eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol yn helpu i gyflawni nifer o amcanion strategol cyffredin y llywodraeth, fel:
 - "Blaenoriaethau'r Bobl" y Swyddfa Gartref i dorri trosedd a'r niwed y mae'n ei achosi, gan gynnwys seiberdrosedd a throseddau difrifol a threfnedig, ac i amddiffyn pobl a chymunedau bregus¹;
 - Canlyniadau blaenoriaeth Cynllun Cyflenwi Canlyniadau'r Swyddfa Gartref i leihau troseddau (ODP1) ac i amddiffyn y rhai sy'n agored i niwed rhag troseddau mewn fudo cyfundrefnol (ODP4)²;
 - Maniffesto'r Llywodraeth³ ac Adolygiad Integredig 2021 o Ddiogelwch, Amddiffyn, Datblygu a Pholisi Tramor⁴ ymrwymiad i gryfhau'r Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol fel y gall fynd i'r afael â'r bygythiadau lluosog y mae'r DU yn ei hwynebu ar hyn o bryd;
 - Y Cynllun Curo Troseddu⁵ ac Adolygiad Integredig, yn nodi ymrwymiad y Llywodraeth i leihau troseddau, gwella ein diogelwch a'n ffyniant cenedlaethol, wrth gynnal ein mantais strategol. Yr Adolygiad Integredig sydd wedi ymrwmo i atgyferthu'r ymateb i'r bygythiadau troseddau difrifol a threfnedig mwyaf dybryd sy'n wynebu'r DU ar hyn o bryd⁶. Er mwyn cyflawni hyn, mae'n hanfodol bod gan gyrrff gorfodi'r gyfraith yr offer sydd ei angen i gadw i fyny â'r dirwedd troseddau difrifol a threfnedig sy'n esblygu'n gyflym.

A.2 Cefndir

2. Mae gorfodi'r gyfraith wedi codi pryderon bod opsiynau cyfreithiol cyfyngedig ar hyn o bryd i fynd i'r afael â'r offer sy'n esblygu'n gyflym y mae troseddau wedi'u trefnu'n ddifrifol yn eu defnyddio i hwyluso troseddau difrifol. Mae asiantaethau gorfodi'r gyfraith yn dod ar draws unigolion sy'n meddu ar offer o'r fath, neu "eitemau" lle mae amheuaeth gref eu bod yn cael eu defnyddio at ddiben troseddau difrifol, ond ni allant bob amser weithredu o dan y ddeddfwriaeth bresennol.
3. Mae enghreifftiau o eitemau o'r fath yn cynnwys cuddio cerbydau a ddefnyddir i guddio a chludo nwyddau anghyfreithlon, dyfeisiau cyfathrebu wedi'u hamgryptio soffistigedig a ddefnyddir i hwyluso troseddau cyfundrefnol, templedi digidol ar gyfer cydrannau drylliau argraffu 3D a gweisg pils a ddefnyddir wrth gyflenwi cyffuriau anghyfreithlon.
4. Mae ymarferwyr gorfodi'r gyfraith o'r farn nad yw bob amser yn bosibl dilyn unigolion sy'n gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi neu feddu ar eitemau o'r fath i'w defnyddio mewn troseddau difrifol o dan y ddeddfwriaeth bresennol, oherwydd yr anawsterau wrth brofi bod gan yr unigolyn y cyflwr meddwl perthnasol i gyflawni trosedd. Er enghraifft, creodd Rhan 2 o Ddeddf Troseddau Difrifol 2007 nifer o droseddau sy'n targedu gweithredoedd sy'n annog neu'n cynorthwyo troseddau, fodd bynnag, mae'r troseddau hyn yn mynnu y profwyd bod y cyhuddedig yn credu neu'n bwriadu cyflawni trosedd - gall hyn fod yn anodd ei wneud lle mae cyflenwyr yn cadw pellter bwriadol o'r troseddau y maent yn eu hwyluso. Asesiad y Llywodraeth yw y gallai hyn adael bwlch yn y fframwaith cyfreithiol.
5. Mae'r Llywodraeth wedi ymrwmo i amddiffyn y cyhoedd a rhoi asiantaethau gorfodi'r gyfraith gyda'r offer a'r pwerau sydd eu hangen i fynd i'r afael â throseddau difrifol a threfnedig. Mae'r niwed a achosir gan droseddau difrifol a threfnedig, gan gynnwys trwy gyffuriau a masnachu drylliau, cam-drin plant yn rhywiol

¹ Swyddfa Gartref, Amdanom ni: <https://www.gov.uk/government/organisations/home-office/about#priorities>

² Y Swyddfa Gartref, Cynllun Cyflawni Canlyniadau'r Swyddfa Gartref: 2021 tan 2022, Gorffennaf 2021:

<https://www.gov.uk/government/publications/home-office-outcome-delivery-plan/home-office-outcome-delivery-plan-2021-to-2022>

³ Maniffesto'r Blaid Geidwadol ac Unoliaethol 2019: [https://assets-global.website-](https://assets-global.website-files.com/5da42e2cae7ebd3f8bde353c/5dda924905da587992a064ba_Conservative%202019%20Manifesto.pdf)

[files.com/5da42e2cae7ebd3f8bde353c/5dda924905da587992a064ba_Conservative%202019%20Manifesto.pdf](https://assets-global.website-files.com/5da42e2cae7ebd3f8bde353c/5dda924905da587992a064ba_Conservative%202019%20Manifesto.pdf) – gweler tudalen 19.

⁴ Swyddfa'r Cabinet, Prydain Fyd-eang mewn Oes Gystadleuol: Yr Adolygiad Integredig o Ddiogelwch, Amddiffyn, Datblygu a Pholisi Tramor, Mawrth 2021:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/975077/Global_Britain_in_a_Competitive_Age_the_Integrated_Review_of_Security_Defence_Development_and_Foreign_Policy.pdf - Gweler Ail Fwled ar dudalen 83.

⁵ Cynllun troseddu curo - GOV.UK (www.gov.uk) Curo cynllun troseddu - GOV.UK:

<https://www.gov.uk/government/publications/beatting-crime-plan>

⁶ Yr Adolygiad Integredig, tudalen 82

ac ecsbloetiaeth, caethwasiaeth fodern, troseddau mewn fudo cyfundrefnol, seiberdroseddu, gwyngalchu arian a thwyll yn sylweddol ac yn parhau.

6. Mae'r cynigion a ystyriwyd yn yr Asesiad Effaith hwn yn ceisio gwella gallu gorfodi'r gyfraith i dargedu'r rhai sy'n hwyluso troseddoldeb difrifol, gan arwain at ostyngiad mewn troseddau, ac yn y pen draw gostyngiad yng nghostau economaidd a chymdeithasol troseddau difrifol.

A.3 Grwpiau wedi'u heffeithio

7. Mae'r cynigion yn yr ymgynghoriad hwn yn berthnasol i Gymru a Lloegr yn unig. Gallai'r grwpiau canlynol gael eu heffeithio gan y polisi:

- Aelodau o'r cyhoedd oedd yn ymwneud â throseddau difrifol.
- Sefydliadau, busnes, cymunedau ac unigolion sy'n cael eu heffeithio gan droseddau difrifol.
- Busnes ac unigolion sy'n gwneud yn gyfreithlon, addasu, cyflenwi, meddu neu fel arall yn ymwneud â'r defnydd o eitemau y gellir eu cipio gan y drosedd hon.
- Heddlu.
- Yr Asiantaeth Droseddau Genedlaethol (NCA).
- Adran Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (HMRC).
- Gwasanaeth Erllyn y Goron (CPS).
- Swyddfa Twyll Difrifol (SFO).
- Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd Ei Mawrhydi (HMCTS).
- Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol (LAA).
- Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi (HMPPS).

A.4 Ymgynghoriad

8. Mae'r Swyddfa Gartref wedi ymgysylltu ag adrannau eraill o'r llywodraeth ac asiantaethau gorfodi'r gyfraith fel rhan o'r broses datblygu polisi ar gyfer y cynigion o fewn yr ymgynghoriad hwn.

Ymgynghoriad Cyhoeddus

9. Mae'r Llywodraeth wedi lansio ymgynghoriad cyhoeddus i ofyn barn am y cynigion sydd yn yr Asesiad Effaith hwn. Yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus 8 wythnos, mae gan y Llywodraeth ddi-ddordeb arbennig i glywed gan y rhai a allai gael eu heffeithio gan y cynigion pe baen nhw'n dod yn ddeddfwriaeth yng Nghymru a Lloegr, gan gynnwys asiantaethau gorfodi'r gyfraith, busnesau, gweithwyr proffesiynol cyfreithiol ac aelodau o'r cyhoedd, yn ogystal â sefydliadau anllywodraethol sy'n canolbwyntio ar hawliau sifil a hawliau dynol.

B. Rhesyng dros ymyrraeth

10. Asesiad y Llywodraeth yw y byddai gorfodaeth cyfraith heb ymyrraeth yn parhau i fod yn gyfyngedig yn eu gallu i amharu ar unigolion sy'n manteisio ar dechnoleg, fel cuddio cerbydau neu ddyfeisiau cyfathrebu wedi'u hamgryptio soffistigedig, er mwyn hwyluso troseddau difrifol. Ni all asiantaethau gorfodi'r gyfraith ddefnyddio pwerau neu droseddau presennol i ddilyn unigolion sy'n meddu ar neu gyflenwi eitemau o'r fath, hyd yn oed pan fo amheuaeth gref eu bod i'w defnyddio mewn troseddau difrifol. Yna mae troseddwr yn gallu defnyddio eitemau i hwyluso troseddau difrifol a'r niwed cymdeithasol cysylltiedig mae hyn yn ei achosi.
11. Er bod yr ymgynghoriad yn ceisio mwy o ddata am natur a graddfa'r troseddau sy'n cael eu hwyluso, mae asiantaethau gorfodi'r gyfraith wedi dweud bod cuddio cerbydau'n cael eu defnyddio i gludo nwyddau anghyfreithlon fel cyffuriau a drylliau. Ymhellach, yn Operation Venetic, gweithrediad NCA a phlisma ar y cyd a oedd yn ymdreiddio dyfeisiau cyfathrebu wedi'u hamgryptio, dangosodd bod encro-ffonau, math o ddyfais gyfathrebu wedi'i hamgryptio soffistigedig, yn cael eu defnyddio gan droseddwr cyfundrefnol i hwyluso troseddau fel cyffuriau a throseddau drylliau, troseddau chwilfrydig a gwyngalchu arian⁷.

⁷ Asiantaeth droseddau cenedlaethol, Newyddion, Operation Venetic, Gorffennaf 2020, <https://www.nationalcrimeagency.gov.uk/news/operation-venetic>

12. Mae troseddau o'r fath yn niweidiol ac yn gostus. Er enghraifft, mae Asesiad Strategol Cenedlaethol 2021 yr Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol yn nodi bod y cyffuriau anghyfreithlon yn costio dros £19 biliwn i gymdeithas, sy'n amrywio o fynd i'r afael â'r cyflenwad i ddarparu triniaeth⁸.
13. Mae'r Llywodraeth felly yn gofyn am farn ar gynigion i greu troseddau newydd a fyddai'n troseddu a fyddai'n troseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddiannu eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol. Byddai greu troseddau o'r fath yn datgysylltu unigolion rhag bod yn rhan o'r gweithgareddau hyn, yn rhoi pwerau cyfreithiol gwell i orfodi'r gyfraith i darfu ar unigolion sy'n hwyluso troseddau difrifol, ac yn lleihau'r niwed cymdeithasol cysylltiedig a achosir gan droseddau difrifol. Mae angen ymyrraeth gan y Llywodraeth er mwyn cyflwyno deddfwriaeth sylfaenol i greu troseddau newydd.

C. Amcanion polisi

14. Amcan polisi'r cynigion hyn yw troseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a bod ag eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol yn eu meddiant, a thrwy hynny amharu ar y defnydd o eitemau o'r fath mewn troseddau difrifol.
15. Mae dangosyddion llwyddiant yn cynnwys cynnydd o euogfarnau i unigolion sy'n ymwneud â meddiant neu gyflenwi eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol, gan arwain at ostyngiad mewn troseddau difrifol sy'n cael eu cyflawni, ac yn y pen draw gostyngiad yng nghostau economaidd a chymdeithasol troseddau difrifol.
16. Bydd y cynigion yn cael eu profi mewn ymgynghoriad i geisio mwy o dystiolaeth ar y safbwyntiau ar i ba raddau y gallant gyflawni'r amcanion hyn.

D. Opsiynau sy'n cael eu hystyried a'u gweithredu

Opsiwn 1 – 'Gwneud Dim'

17. Ni fyddai'r opsiwn hwn yn golygu unrhyw ymyrraeth bellach gan y Llywodraeth trwy ddeddfwriaeth i greu trosedd newydd. Mae costau a manteision ar gyfer yr opsiynau eraill a asesir yn yr IA hwn yn cael eu mesur o'u cymharu â'r sefyllfa "Do Nothing" (hynny yw, mae'r sefyllfa bresennol yn cynrychioli'r gwrthfactual yn y dadansoddiad hwn).

Opsiwn nad yw'n Rheoleiddio

18. Nid yw opsiwn nad yw'n rheoleiddio wedi'i gynnwys yn yr IA hwn. Mae hyn oherwydd mai dim ond trwy ddulliau deddfwriaethol y gellir greu trosedd newydd. Ni fyddai dull nad yw'n rheoleiddio (er enghraifft, canllawiau, trefniadau gwirfoddol ac ati) yn addas i fynd i'r afael â'r broblem dan ystyriaeth.

Opsiwn 2: Dwy drosedd newydd gyda throthwy cyflwr meddwl is a rhestr benodedig o eitemau

19. Trosedd cyflenwi a throsedd meddiant wedi'i gosod ar drothwy cyflwr meddwl isel iawn, wedi'i glymu i restr benodol o eitemau:
 - Trosedd o wneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi **erthygl benodedig** lle mae person wedi **Seiliau Rhesymol** i amau y bydd yn cael ei ddefnyddio mewn unrhyw drosedd ddifrifol.
 - Trosedd o feddu ar unrhyw **erthygl benodedig** lle mae person **Bwriadu** neu, wedi **Seiliau Rhesymol** i amau, y bydd yn cael ei ddefnyddio mewn unrhyw drosedd ddifrifol.
20. Byddai'r eitemau hyn yn cael eu diffinio mewn deddfwriaeth a gallai gynnwys cuddio cerbydau, dyfeisiau cyfathrebu wedi'u hamgryptio soffistigedig, Templedi drylliau argraffu 3D a gweisg pils.
21. Ar gyfer y troseddau hyn byddai angen i'r erlyniad ddangos bod gan y cyhuddedig sail resymol i amau'r erthygl maen nhw'n ei gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi, neu feddu fydd yn cael ei defnyddio mewn

⁸ Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol, Asesiad Strategol Cenedlaethol o Droseddau Difrifol a Threfnedig, 2021, <https://nationalcrimeagency.gov.uk/who-we-are/publications/533-national-strategic-assessment-of-serious-and-organised-crime-2021/file>

troseddau difrifol. Byddai hyn yn safon wrthrychol o'r hyn y byddai person rhesymol wedi ei amau, o ystyried y wybodaeth sydd ar gael i'r cyhuddedig. Byddai mewn rhai achosion o bosib yn troseddu'r rhai nad oedd yn amau y byddai'r eitemau'n cael eu defnyddio ar gyfer troseddau difrifol. Y cyfiawnhad dros droseddu ar drothwy mor isel yw bod cysylltiad agos rhwng yr eitemau a enwir mewn deddfwriaeth mor agos â throseddau difrifol fel ei bod yn briodol disgwyl i'r rhai sy'n ymwneud â gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi neu ganfod ym meddiant pethau o'r fath i o leiaf gael safon resymol o ymwybyddiaeth o arwyddion o droseddu. Byddai'r drosedd hefyd yn berthnasol lle mae'r person sydd ym meddiant yr erthygl yn bwriadu ei ddefnyddio mewn troseddau difrifol eu hunain.

Opsiwn 3: Dwy drosedd newydd gyda trothwy cyflwr meddwl uwch a dim rhestr benodol o eitemau

22. Trosedd gyflenwi a throsedd meddiant wedi'i gosod ar drothwy cyflwr meddwl uwch, ond heb ei glymu i restr benodol o eitemau:
 - Trosedd o wneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi **unrhyw erthygl** lle mae person **pobl sy'n rhesymol amau** y bydd yn cael ei ddefnyddio mewn unrhyw drosedd ddifrifol.
 - Y drosedd o feddu **unrhyw eitemau** lle mae person **Bwriaduneu pobl sy'n rhesymol amau** y bydd yn cael ei ddefnyddio mewn unrhyw drosedd ddifrifol.
23. Rhain byddai troseddau'n ehangach nag Opsiwn 2, gan na fydden nhw'n nodi eitemau, fodd bynnag byddai'r ehangder hwn yn cael ei gydbwysu â throthwy uwch – bod y cyhuddedig yn amau'n rhesymol y bydd yr erthygl yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol. Ar gyfer y troseddau hyn, byddai angen i'r erlyniad ddangos bod y cyhuddedig yn yr achos penodol yn amau y bydd yr erthygl y maen nhw'n ei gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi neu feddu yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol. Byddai angen i amheuaeth y cyhuddedig fod yn seiliedig ar dystiolaeth; Ni fyddai'r drosedd yn cael ei gwneud allan lle'r oedd yr amheuaeth wedi ei seilio ar ddychymyg neu gytgan. Fel yn Opsiwn 2, byddai'r drosedd hefyd yn berthnasol lle mae'r person sydd ym meddiant yr erthygl yn bwriadu ei ddefnyddio mewn troseddau difrifol eu hunain.
24. Yn wahanol i Opsiwn 2, byddai gan y troseddau hyn fantais o hyblygrwydd ar y mathau o eitemau dan sylw, gan sicrhau y gall asiantaethau gorfodi'r gyfraith ymateb yn gyflym i dechnoleg sy'n dod i'r amlwg heb fod angen diweddar deddfwriaeth yn aml. Byddai hefyd yn lleihau'r cyfleoedd i droseddwyr difrifol osgoi'r diffiniadau o eitemau a ddefnyddir mewn deddfwriaeth. Y bwriad yw y byddai'r diffiniad o eitemau yn cynnwys pethau diriaethol ac anniriaethol, fel y byddai'n dal eitemau fel rhaglenni cyfrifiadurol.

E. Arfarniad

Tybiaethau a data cyffredinol

25. Dyma'r rhagdybiaethau cyffredinol:

- 10 mlynedd yw'r cyfnod arfarnu ar gyfer mesur effeithiau'r ddeddfwriaeth newydd arfaethedig. Mae'r cyfnod arfarnu yn dechrau yn 2022/23
- Defnyddir cyfradd disgownt cymdeithasol blynyddol o 3.5%.⁹
- Mae costau a budd-daliadau blynyddol ym mhrisiau 2022/23.
- Mae'r gwerthoedd presennol ym mhrisiau 2022/23.
- Tybir bod y cynnig yn weithredol ym mlwyddyn gyntaf y cyfnod arfarnu heb unrhyw gynnydd o fudd-daliadau.
- Mae'r holl gostau a budd-daliadau yn gymharol â'r opsiwn 'Gwneud Dim' 1.

26. Tybiwyd y bydd opsiwn 2 ac opsiwn 3 yn wynebu'r un costau.

Arfarniad

27. Mae'r arfarniad hwn yn amcangyfrif y costau a'r buddion ychwanegol i unigolion, cwmnïau a'r Llywodraeth a allai godi o gyflwyno troseddau newydd mewn opsiynau 2 a 3 o'i gymharu â'r opsiwn "gwneud dim". Wrth i dystiolaeth ddod allan o'r ymgynghoriad, fe fydd addasiadau i unrhyw amcangyfrifon yn cael eu gwneud er mwyn sicrhau bod yr asesiad o gostau'r polisi mor gywir â phosib. Byddai'r holl gostau a budd-daliadau ond yn codi ar weithredu'r cynnig hwn.

COSTAU

Ymgylfarwyddo Costau

28. Mae disgwyl costau cynefino untro gan y bydd y newid mewn deddfwriaeth yn golygu y bydd yn rhaid i gyfreithwyr, barnwyr a gweithwyr cyfreithiol eraill ymgylfarwyddo â sut mae'r ddeddfwriaeth newydd yn effeithio ar benderfyniadau yn ystod achosion llys, erlyniadau, cyhuddiadau, euogfarnau a hyd y ddeddfryd sydd ar gael iddynt yn dilyn dyfarniad euog. Dim ond ym mlwyddyn 1 y dylai'r costau cynefino ddogwydd ar ôl gweithredu'r ddeddfwriaeth.

29. Disgwylir i ddogfennau sy'n gysylltiedig â'r newid deddfwriaethol hwn, gan gynnwys y darpariaethau deddfwriaethol a Nodiadau Esboniadol i unrhyw Ddeddf yn y dyfodol, fod yn 4,200 gair o hyd. Mae'r amcangyfrif wedi ei wneud drwy gyfeirio at droseddau meddiant a chyflenwi twyll yn Neddf Twyll 2006¹⁰, a'r rhestr o "droseddau difrifol" yn Atodlen 1 i Ddeddf Troseddau Difrifol 2007¹¹. Bydd hyd unrhyw ddarpariaethau deddfwriaethol a chyfeilio Nodiadau Esboniadol yn ddibynnol ar y cynigion polisi terfynol a drafftio'r darpariaethau deddfwriaethol. Mae nifer y darllenwyr ar gyfer y ddogfen hon wedi eu seilio ar nifer y cyfreithwyr sy'n gweithio i gwmnïau CLA (cymorth cyfreithiol troseddol) a bargyfreithwyr sy'n gweithio mewn ymarfer llawn amser. Yn 2018/19 roedd 11,760 o gyfreithwyr yn gweithio i gwmnïau CLA a 2,690 o fargyfreithwyr mewn ymarfer llawn amser¹². Mae gan tua hanner cwmnïau CLA fusnes mewn meysydd cyfreithiol eraill, felly efallai na fydd cyfreithiwr mewn cwmni CLA o reidrydd yn gweithio yn CLA ac efallai na fydd yn darllen y ddeddfwriaeth. Felly, mae'r senarios isel, canolog ac uchel yn cymryd cyfran o 25, 50 a 75 y cant yn y drefn honno o nifer y cyfreithwyr a'r bargyfreithwyr. Defnyddir yr ystod hon o senarios yn ddiodyn, oherwydd diffyg tystiolaeth i gyfiawnhau ystod arall.

Tybir bod y ffigurau hyn hefyd yn cynnwys unrhyw weithwyr neu farnwyr cyfreithiol eraill a fydd angen ymgylfarwyddo â'r polisi newydd. Mae'r tâl fesul awr am gyfreithiwr llawn amser yn £23.69 ac i fargyfreithiwr

⁹ Y Llyfr Gwyrdd (2022) - GOV.UK (www.gov.uk)

¹⁰ [Deddf Twyll Act 2006 \(legislation.gov.uk\)](http://legislation.gov.uk)

¹¹ [Deddf Troseddau Difrifol 2007 \(legislation.gov.uk\)](http://legislation.gov.uk)

¹² [Adolygiad Annibynnol o Cymorth Cyfreithiol Troseddol - Adroddiad \(publishing.service.gov.uk\)](http://publishing.service.gov.uk)

mae'n £19.91¹³. Gan ddefnyddio'r mewnbynnau hyn, mae'r costau cynefino yn amrywio o £6,000 i £107,800 gydag amcangyfrif canolog o £37,700, fel y dangosir yn Tabl 1.

Tabl 1, Amcangyfrif o gost cyfarwyddi cyfreithwyr, 2021

	Nifer y darllenwyr	Cost awr y cyfreithiwr (£au)	Amser a dreulir yn darllen (oriau)	Cyfanswm cost cynefino (£)	Cyfanswm cost cynefino (£ miliwn)
Isel	2,940	23.69	0.07	4,900	0.00
Canolog	5,880	23.69	0.22	30,600	0.03
Uchel	8,820	23.69	0.42	87,800	0.09

Ffynhonnell: Amcangyfrifon mewnol y Swyddfa Gartref.

Tabl 2, Cost ymgyfarwyddo bargyfreithiwr amcangyfrifedig, prisiau 2022/23

	Nifer y darllenwyr	Cost fesul awr i fargyfreithiwr (£au)	Amser a dreulir yn darllen (oriau)	Cyfanswm cost cynefino (£)	Cyfanswm cost cynefino (£ miliwn)
Isel	673	19.91	0.07	1,100	0.00
Canolog	1,345	19.91	0.22	7,000	0.01
Uchel	2,018	19.91	0.42	20,100	0.02

Ffynhonnell: Amcangyfrifon mewnol y Swyddfa Gartref.

Costau hyfforddi

30. Mae'r Coleg Plismona yn sicrhau bod yr holl ddeddfwriaeth newydd yn cael ei hymgorffori yn y cwricwlwm plismona cenedlaethol fel mater wrth gwrs ac yn dod o fewn y cyllidebau presennol. Felly mae disgwyl i gost ychwanegol y cyhoedd o hyfforddi'r polisi hwn fod yn ddiwbys. Disgwylir i'r gost hon fod yn gyfartal o dan bob opsiwn.

Costau parhaus

Heddlu

31. Cyfrifwyd faint o droseddau amcangyfrifedig y flwyddyn drwy gymryd amcangyfrif bras o nifer y cuddio cerbydau sy'n cael eu hadennill ar hyn o bryd gan yr NCA a'r Heddlu sy'n 338 bob blwyddyn¹⁴ ac ychwanegwyd at y nifer cyfartalog o erlyniadau am droseddau sy'n bodoli eisoes o dan adran 6 o Ddeddf Twyll 2006 fel dirprwy, sy'n 849¹⁵. Er mwyn adlewyrchu'r ansicrwydd a yw'r eitemau o dan y polisi hwn yn llai neu'n fwy cyffredin na'r dirprwy twyll, cymerwyd amcangyfrif isel, canolog ac uchel ar 80 y cant, 100 y cant a 120 y cant o'r ffigur dirprwyol yn y drefn honno. Bydd gofyn am ragor o ddata am nifer yr eitemau yn y cyfnod ymgynghori. Mae hyn yn rhoi ystod ar gyfer amcangyfrif cyfaint y troseddau rhwng 1,017 a 1,1357, gydag amcangyfrif canolog o 1,187. Defnyddiwyd hyn fel cyfaint yr arestiaidau am y drosedd newydd o dan yr holl opsiynau, oherwydd data cyfyngedig ar gynnydd disgwylidig mewn troseddau ac mae'n tybio bod un arestiad i bob erthygl. Mae'r gyfrol hon yn debygol o fod yn isafswm cyfaint y troseddau, gan y gallai'r heddlu fynd ati i dargedu'r dyfeisiau hyn ar greu trosedd newydd.

¹³ Enillion ac oriau a weithiwyd, galwedigaeth gan SOC pedwar digid: ASHE Tabl 14 - (ons.gov.uk):

<https://cy.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/occupation4digitsoc2010ashtable14>

¹⁴ Mae'r rhif hwn yn debygol o dan amcangyfrif gan fod hyn ond yn cynnwys dyfeisiau wedi'u hamgryptio a chuddio cerbydau, ac nid yw'n drosedd ar hyn o bryd i feddu ar eitemau o'r fath ar gyfer y defnydd mewn troseddau difrifol. Nid yw'r ffigur hwn hefyd yn cynnwys Rhanbarth Llundain, Yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae'r amcangyfrif ar gyfer cerbyd yn cuddio eithrio darganfod crwyn gan blismona unffurf ac felly mae'n debygol bod yn dan amcangyfrif mawr. Felly mae'r ffigur hwn yn gwbl arwyddol ac yn destun newid yn dilyn yr ymgynghoriad.

¹⁵ <https://www.gov.uk/government/statistics/criminal-justice-system-statistics-quarterly-december-2020>

Ar gyfartaledd mae cost heddwes yn £40 yr awr ¹⁶. Amcangyfrifwyd bod amser yr heddlu rhwng 12 a 18 awr, gan ddefnyddio amcangyfrif o'r amser y mae unigolyn yn cael ei gadw yn y ddalfa am drosedd cyffuriau fel dirprwy¹⁷.

Tabl 2, Amcangyfrifir costau'r heddlu blynyddol, 2021

Amcangyfrif	Amcangyfrif cyfrolau	Amcangyfrif o amser yr heddlu fesul arestiad (oriau)	Cost cyfartalog heddwes (£s yr awr)	Cost flynyddol yr heddlu (£)	Cyfanswm Costau'r Heddlu (£miliwn PV)
Isel	1,017	12	40	488,256	4.9
Canolog	1,187	15	40	712,200	7.1
Uchel	1,357	18	40	976,896	9.8

Ffynhonnell: Amcangyfrifon mewnol HO.

32. Mae'n debyg bod hyn yn tanbrisiu faint o eitemau a adenillwyd. Mae'n bosibl hefyd y byddai maint y troseddau'n wahanol rhwng opsiynau, ond ni ellid mesur hyn oherwydd diffyg data. Bydd y rhagdybiaethau hyn yn cael eu profi mewn ymgynghoriad i roi arwydd cliriach o gyfrolau.

Costau carchardai

33. Mae'n debygol y bydd troseddau newydd yn arwain at erlyniadau ac euogfarnau ychwanegol, a fyddai'n golygu cynnydd yng nghostau carchardai unigolion sy'n cael dedfryd o garchar. Ar gyfer pob opsiwn tybir bod hanner y cyfrolau a amlinellir uchod yn cael eu herlyn. Tybir ymhellach fod 87 y cant o erlyniadau yn arwain at euogfarn¹⁸, a bod 50 y cant o'r rhai a gafwyd yn euog yn cael dedfryd o garchar. 9.2 mis yw hyd cyfartalog y ddedfryd o garchar a ddefnyddir i gyfrifo costau carchardai¹⁹. Dyma hyd dedfryd cyfartalog Deddf Twyll 2006 fel y brif drosedd gan fod hyn yn debygol o gynrychioli hyd y ddedfryd orau ar gyfer y polisi arfaethedig.

34. Cost y carcharor y flwyddyn ar gyfartaledd yw £46,447²⁰. Tybir yn geidwadol am yr amcangyfrif canolog (ac uchel) fod pob achos yn mynd trwy Lys y Goron. Am yr opsiwn isel, mae'r costau i gyd yn mynd drwy'r Llys Ynadon. Mae hyn yn arwain at gost flynyddol o rhwng £7.89 miliwn a £10.51 miliwn y flwyddyn gydag amcangyfrif canolog o £9.19 miliwn ar gyfer pob opsiwn.

Tabl 3, Amcangyfrif o gostau carchardai blynyddol, 2021

Amcangyfrif	Amcangyfrif cyfaint y troseddau	Amcangyfrif nifer wedi cael dedfryd o garchar	Amser cyfartalog yn cael ei dreulio yn y ddalfa (blynyddoedd)	Cost y carcharor y flwyddyn (£)	Costau carchardai blynyddol (£)	Cyfanswm costau'r carchar (£ miliwn PV)
Isel	1,017	221	0.77	46,447	7.88	78.78
Canolog	1,187	258	0.77	46,447	9.19	91.93
Uchel	1,357	295	0.77	46,447	10.51	105.08

¹⁶ Amcangyfrifon mewnol y Swyddfa Gartref ar gostau bob awr yr heddlu - cost bob awr i Sarjant ac isod. Yn cynnwys cyflog, treuliau, lwfans rhanbarthol, hyfforddiant a chyfraniadau cyflogwyr at bensiwn ac yswiriant cenedlaethol. Cyfrifwyd yr amcangyfrifon gan ddefnyddio

yr Arolwg Blynyddol o Enillion Oriau (ASHE), Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) Actuals yr Heddlu a Chyfraddau Cymorth Cydfruddiannol Cyngor Cenedlaethol yr Heddlu (NPCC). Mae amcangyfrifon yn defnyddio'r ffigurau diweddaraf sydd ar gael ar gyfer y gwahanol mewnbynnau ac maent wedi'u huwchraddio i brisiau 2021/22.

¹⁷ Amser i'w arestio yn seiliedig ar yr amser cymedrig mae unigolyn di-feddwol yn cael ei gadw yn y ddalfa am drosedd cyffuriau, a gymerwyd o Deehan, A, Marshall, E. Saville E. (2002), "Meddwi ac Anhwylder: Prosesu Arestiadau meddwol mewn dwy ystafell ddalfa yng nghanol y ddinas", y Swyddfa Gartref, wedi'i talgrynnu i'r awr agosaf (15 awr).

¹⁸ Y Weinyddiaeth Gyfiawnder, Ystadegau Cyfiawnder Troseddol chwarterol: Rhagfyr 2019, <https://www.gov.uk/government/statistics/criminal-justice-system-statistics-quarterly-december-2019/criminal-justice-statistics-quarterly-december-2019-html>

¹⁹ Y Weinyddiaeth Gyfiawnder, Ystadegau Cyfiawnder Troseddol chwarterol: Rhagfyr 2020-Prif achos trosedd a chanlyniadau gan offeryn data cod trosedd y Swyddfa Gartref <https://www.gov.uk/government/statistics/criminal-justice-system-statistics-quarterly-december-2020>

²⁰ 'Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM, Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2019/20. Cost cyfartalog fesul carcharor ar draws carchardai benywaidd/gwrywaidd a phob categori. Chwyddwyd i brisiau 2021/22. At ddibenion cyfrifiadau gwerth presennol, gwiredir holl gostau'r carchar yn y flwyddyn y dedfrydir yr unigolyn.

Costau heb eu moneteiddio

Costs i'r Farchnad

Opsiwn 2

35. O dan Opsiwn 2 mae trothwy cyflwr meddwl isel mewn perthynas ag eitemau penodol, gan y gallai rhywun gyflawni trosedd lle mae ganddynt "sail resymol i amau" y bydd yr erthygl benodol yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol. Mae hyn yn golygu y gall cwmnïau sy'n cyflenwi'r eitemau penodol hyn yn gyfreithlon gael eu rhwystro rhag gwneud hynny, a gall unigolion sy'n prynu'r eitemau hyn yn gyfreithlon gael eu rhwystro rhag gwneud hynny. Gallai hyn gael effaith negyddol ar y ddau fusnes sy'n darparu'r eitemau hyn yn gyfreithlon, ac ar unigolion sy'n defnyddio'r eitemau hyn. Mae maint presennol y farchnad gyfreithlon a'r effaith ar y farchnad yn ansicr. Mae unrhyw gostau o ganlyniad i hyn yn ansicr a heb eu moneteiddio. Bydd rhagdybiaethau'n cael eu profi mewn ymgynghoriad a bydd gwybodaeth yn cael ei geisio ar faint y farchnad.

Opsiwn 3

36. O dan Opsiwn 3, credir y byddai llai o effaith negyddol ar fusnesau cyfreithlon sy'n ymwneud â gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig i gyflenwi a bod â'r eitemau hyn yn eu meddiant; Gan fod trothwy cyflwr meddwl yn uwch, byddai busnesau cyfreithlon yn llai mewn perygl o gyflawni'r drosedd ac felly mae effaith ataliaeth yn llai tebygol. Byddai'r drosedd ond yn effeithio ar fusnesau lle mae'r person sy'n ymwneud ag o leiaf yn rhesymol amau y bydd yr erthygl yn cael ei defnyddio mewn troseddau difrifol. Mae unrhyw gostau o ganlyniad i hyn yn ansicr a heb eu moneteiddio. Bydd rhagdybiaethau'n cael eu profi mewn ymgynghoriad a bydd gwybodaeth yn cael ei geisio ar faint y farchnad.

System Cyfiawnder Troseddol (CJS)

37. Rhagwelir costau CJS ychwanegol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig, gan gynnwys costau Cymorth Cyfreithiol ychwanegol, costau i'r llysoedd, costau i Wasanaeth Erlyn y Goron (CPS) am erlyn y drosedd a chostau prawf am ddedfrydau o garchar a rhai nad ydynt yn geidwadol. Ni fydd costau CJS yn cael eu moneteiddio ar gam ymgynghori gan nad yw Prawf Effaith Cyfiawnder wedi'i gwblhau eto.
38. Mae costau CJS yn berthnasol o dan bob opsiwn. Fodd bynnag, nid yw'r cyfrolau trosedd disgwylidig ar gyfer gwneud, addasu, cyflenwi a meddu ar eitemau penodol yn hysbys eto, gan fod hon yn drosedd newydd. Felly, ar gam ymgynghori byddai'r graddau y byddai costau CJS yn amrywio o dan bob opsiwn ac ni ellir eu cyfrifo gyda'r data sydd ar gael.

BUDDION

Machlud-Manteision

39. Nid yw'r asesiad effaith hwn yn rhagweld unrhyw fuddion sefydledig i'r sector preifat neu'r sector cyhoeddus, oherwydd diffyg data.

Parhaus buddion

40. Nid oes unrhyw fuddion monetised ar gyfer yr opsiynau hyn.

Manteision heb eu moneteiddio

Reduced Troseddau Difrifol

41. Mae'r manteision canlynol yn berthnasol o dan opsiynau 2 a 3. Fodd bynnag, nid yw'r cyfrolau disgwylidig ar gyfer y troseddau arfaethedig yn hysbys eto. Felly, ar hyn o bryd ni ellir cyfrifo'r graddau y byddai'r budd-dal incapacitation yn amrywio o dan bob opsiwn gyda'r data sydd ar gael. Bydd gwybodaeth i lywio amcangyfrifon o gyfrolau posib o droseddau'n cael eu gofyn o'r ymgynghoriad.
42. Dywed asiantaethau gorfodi'r gyfraith eu bod yn dod ar draws unigolion sy'n meddu ar neu'n darparu eitemau cyfreithlon yn gynyddol, ond lle mae amheuaeth gref bod yr eitemau hyn yn cael eu defnyddio at ddiben troseddau difrifol. Gall fod yn anodd profi bod gan y rhai sy'n meddu neu'n darparu'r eitemau hyn y cyflwr meddwl gofynnol i'w herlyn o dan droseddau sy'n bodoli eisoes, megis y troseddau o annog neu gynorthwyo o dan Ran 2 o Ddeddf Troseddau Difrifol 2007.

43. Os yw'r troseddau newydd hyn yn rhoi gallu pellach i orfodi'r gyfraith i darfu ar unigolion ac analluogi y credir eu bod yn rhan o droseddau difrifol, yna dylai hyn leihau troseddau difrifol yn gyffredinol. Mae'r graddau y byddai troseddau difrifol yn cael ei leihau o ganlyniad i'r troseddau hyn yn ansicr a gofynnir am wybodaeth o'r ymgynghoriad i lywio'r asesiad hwn.

Effaith atal

44. Gall pobl gael eu rhwystro rhag cynnal y gweithgareddau canlynol os yw'r drosedd hon yn cael ei chreu: gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a meddu ar eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol. Byddai unrhyw ostyngiad yn y gweithgareddau hyn yn arwain at lai o eitemau ar gael i droseddwy'r gyflawni troseddau difrifol. Felly, gall hyn arwain at lai o droseddau difrifol sy'n cael eu hwyluso drwy ddefnyddio'r eitemau hyn. Ni fu'n bosibl mesur effaith yr effaith atalyddion oherwydd diffyg data.

NPSV, GNPB, EANDCB

45. Mae gan yr GCNP ystod o **£72.0, i £99.1 miliwn (PV)**, gydag amcangyfrif canolog o **£85.3 miliwn (PV)** dros 10 mlynedd. Mae disgwyl costau i fusnesau ond nid ydynt yn cael eu monetiddio oherwydd diffyg data. Gofynnir am gostau i fusnesau yn ystod yr ymgynghoriad.

Tabl 4, Costau cryno, GCNP (£miliwn PV) 10 mlynedd, 2022.

Crynodeb	Isel	Canolog	Uchel
Costau			
Cyfanswm Costau Sefydlu	0.01	0.04	0.11
Cyfanswm y costau parhaus	72.0	85.2	98.9
Cyfanswm y costau	72.0	85.3	99.1
GCNP	-72.0	-85.3	-99.1

Ffynhonnell, amcangyfrifon y Swyddfa Gartref ei hun, 2022.

Gwerth am arian (VfM)

46. Gan nad oes unrhyw fuddion monetizable, nid oes Cymhareb Cost Budd-dal wedi'i chyfrifo. Mae gan yr GCNP ystod o -£72.0 miliwn, i -£99.1 miliwn (PV), gydag amcangyfrif canolog o -£85.3 miliwn (PV) dros 10 mlynedd. Er gwaethaf dim buddion monetizable, dylai fod gostyngiad mewn troseddau difrifol, gan y bydd y mesurau deddfwriaethol arfaethedig yn amharu ar neu'n atal unigolion sy'n cyflawni troseddau difrifol ac a fydd yn atal troseddwy'r posibl yn y dyfodol, a allai arwain at ostyngiad mewn troseddau difrifol a niwed cymdeithasol yn gyffredinol. Gofynnir am ragor o ddata ar fudd-daliadau yn y cam ymgynghori. Mae'r cynnig yn bodloni'r amcan strategol i wella gallu gorfodi'r gyfraith i amharu ar droseddwy'r cyfundrefnol difrifol a lleihau troseddau difrifol. Amcan y polisi yw amharu ar gyflenwad a bod ag eitemau i'w defnyddio mewn troseddau difrifol yn ei feddiant.

Effaith ar fusnesau bach a micro-fusnesau

47. O dan Opsiwn 2 mae'n debygol y bydd effaith ar gwmnïau bach a micro sy'n gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi neu feddu ar yr eitemau a restrir, gan fod gofyniad cyflwr meddwl isel i'r drosedd gael ei chyflawni. Gall cwmnïau sy'n gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi neu feddu ar yr eitemau hyn gael eu rhwystro rhag gwneud hynny ar hyn o bryd. Nid yw'n glir faint o gwmnïau sy'n darparu'r eitemau hyn yn gyfreithlon ar hyn o bryd a pha gyfran o'r cwmnïau hyn fyddai cwmnïau bach neu ficro seiliedig. Ni fyddai darparu eithriad i gwmnïau bach a micro yn caniatáu i'r opsiwn hwn fodloni amcanion polisi. Bydd gwybodaeth am yr effeithiau posib ar gwmnïau bach a micro yn cael eu gofyn yn ystod yr ymgynghoriad.

F. Chymesuredd

48. Mae'r Asesiad Effaith hwn ar gyfer polisi sydd ar gam ymgynghori, gyda'r Llywodraeth yn ymgynghori ar lawer o'r newidynnau a fyddai'n llywio'r manylion terfynol am bolisiâu arfaethedig. Mae'r amcangyfrifon a ddefnyddir yn yr IA hwn yn arwydd pur a byddai unrhyw Asesiad Effaith Cam Terfynol yn cael ei lywio gan y canfyddiadau a gafwyd o'r ymgynghoriad.
49. Gan fod hwn yn gam ymgynghori IA, rydym wedi ceisio moneteiddio effeithiau cyn belled ag y bo modd i lywio ymgynghoriaethau ar raddfa bosibl yr effeithiau sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig, ac mae'r amcangyfrifon effeithiau'n arwydd yn unig.

G. Risgiau

50. Mae perygl bod cyfeintiau'r troseddau newydd hyn yn uwch na'r disgwyl, gan fod yr amcangyfrif yn cael ei ystyried yn amcangyfrif rhannol dangosol. Mae perygl hefyd y byddai maint y troseddau'n wahanol rhwng opsiynau. Mae perygl bod costau carchardai a'r heddlu yn uwch neu'n is na'r disgwyl. Mae risg bod arestiadau fesul erthygl yn uwch neu'n is nag 1.
51. Mae risg y gallai'r rhagdybiaethau a wnaed ar gyfer yr erlyniad/ cyfradd euogfarnu fod yn uwch neu'n is yn dibynnu ar y drosedd.
52. Mae risg na fydd Deddf Twyll 2006 yn drosedd ddirprwyol, yn briodol yn cynrychioli'r polisi arfaethedig.
53. Mae risg bod darparwyr dilys yn cael eu heffeithio'n fwy andwyol gan Opsiwn 2.

H. Effeithiau ehangach

54. Does dim effeithiau ehangach disgwyliedig o ganlyniad i'r polisi hwn.

Fi. Effaith Masnach

55. Byddai'r cynnig hwn yn troseddu gwneud, addasu, cyflenwi, cynnig cyflenwi a bod ag eitemau yn eu meddiant i'w defnyddio mewn troseddau difrifol, a allai effeithio ar fusnes rhyngwladol cyfreithlon sy'n ymwneud â chyflenwi rhai eitemau. Fodd bynnag, gan y byddai busnesau cyfreithlon yn dal i gael cyflenwi'r eitemau hyn ni ddisgwylir y bydd effeithiau masnach sylweddol. Gofynnir am wybodaeth am faint y farchnad gyfreithlon ar gyfer yr eitemau hyn yn ystod yr ymgynghoriad.

J. Monitro a gwerthuso (PIR os oes angen)

56. Gan fod y cynigion ar y cam ymgynghori, nid oes cynlluniau monitro a gwerthuso wedi'u sefydlu. Ond, byddwn yn ystyried yn ystod y cyfnod ymgynghori:
 - Sut gall effaith y trefniadau newydd gael ei fonitro?
 - Y prif ffactorau allanol a fydd yn cael effaith ar lwyddiant yr ymyrraeth.
 - P'un a yw'r amcanion gwreiddiol wedi'u bodloni, neu a ddylid diwygio'r ymyrraeth?
 - Y darpariaethau monitro a gwerthuso presennol sydd ar waith ar gyfer y system bresennol, a sut y gallant gynnal yr hyblygrwydd priodol?
 - Data ychwanegol y gallai fod angen ei gasglu er mwyn asesu a yw'r polisi wedi bod yn llwyddiannus?
 - Pa amgylchiadau / newidiadau yn y farchnad neu'r sector fyddai angen adolygu'r polisi neu newid yr opsiwn a ffeirir?

Prawf effaith benodol gorfodol - Dyletswyddau Cydraddoldeb Statudol	Cyflawn
<p>Dyletswyddau Cydraddoldebau Statudol</p> <p>Mae dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus roi sylw dyladwy i'r angen i ddileu gwahaniaethu, cydraddoldeb cyfle ymlaen llaw, a meithrin cysylltiadau da wrth ddatblygu polisïau a darparu gwasanaethau. [Pecyn Cymorth ar Ddyletswydd Cydraddoldeb]</p> <p>Wrth werthuso effaith cyflwyno'r cynigion a nodir yn yr ymgynghoriad, gwnaed ystyriaeth ddyledus i asesu unrhyw effeithiau gwahaniaethol ar grwpiau sydd â nodweddion gwarchodedig gan gynnwys oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw neu gyfeiriadedd rhywiol.</p> <p>Gan y byddai'r troseddau troseddol arfaethedig yn berthnasol yn gyfartal i bawb waeth beth yw nodweddion gwarchodedig, nid ydym o'r farn y bydd y cynigion yn gwahaniaethu'n uniongyrchol yn erbyn unrhyw un sydd ag unrhyw un o'r nodweddion gwarchodedig.</p> <p>Gan ddefnyddio'r data sydd ar gael ar y rhai y canfuwyd eu bod wedi bod yn rhan o droseddau difrifol / difrifol a threfnedig²¹ Rydym o'r farn bod posibilrwydd bod dynion, unigolion sy'n dod o fewn yr ystod oedran o 30 – 39 oed, a gall pobl ddu gael eu heffeithio'n anghymesur gan y cynigion hyn, gan fod pobl â'r nodweddion gwarchodedig hynny yn cael eu gor-gynrychioli ymhlith y garfan. Ystyrir bod unrhyw effaith wahaniaethol o'r troseddau troseddol arfaethedig mewn perthynas â'r nodweddion gwarchodedig hyn yn cael ei gyfiawnhau'n wrthrychol fel modd cymesur o gyflawni'r nodau cyfreithlon o leihau troseddau difrifol.</p> <p>Rydym wedi ystyried a allai fod risg o effaith anghymesur ar y rhai sydd ag awtistiaeth, lle mae'n gyfystyr ag anabledd, os yw awtistiaeth person yn chwarae rôl ynddynt sydd â diddordeb dwys mewn a/neu gasglu eitemau sydd â chysylltiad agos â throseddau difrifol²². Rydym hefyd wedi ystyried a allai opsiwn 1 o'r troseddau troseddol arfaethedig (y "seiliau rhesymol i amau" prawf gwrthrychol) gael effaith anghymesur ar y rhai sydd â nam meddyliol sy'n ffurfio anabledd, os yw eu nam meddyliol yn ei gwneud hi'n anoddach iddynt nodi pryd mae sail resymol dros amau troseddau difrifol. Rydym o'r farn y gellir lliniaru risgiau unrhyw effaith differol bosibl ar y rhai sydd ag anabledd yn ddigonol. Rydym o'r farn y gall unrhyw risg gweddilliol sy'n weddill o effaith negyddol gael ei gyfiawnhau'n wrthrychol fel modd cymesur o gyflawni'r nod cyfreithlon o fynd i'r afael â throseddau difrifol.</p> <p>Byddwn yn defnyddio'r ymatebion i'r ymgynghoriad er mwyn hyrwyddo ein dealltwriaeth ac i ddiweddarau ein hasesiad yn ôl yr angen.</p> <p>Mae'r SRO wedi cytuno ar y canfyddiadau cryno hyn o'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb.</p>	<p>le</p>

²¹ At ddibenion ein dadansoddiad, mae'r boblogaeth hon yn cynnwys: unigolion a gafwyd yn euog o unrhyw un o'r "troseddau difrifol" a restrir yn Atodlen 1 o Ddeddf Troseddau Difrifol 2007; unigolion a gafwyd yn euog o'r drosedd o gymryd rhan yng ngweithgareddau grŵp troseddu cyfundrefnol o dan adran 45 o Ddeddf Troseddau Difrifol 2015; ac unigolion a ddedfrydwyd am dros 7 mlynedd o garchar.

²² Mae canllawiau'n awgrymu y gall awtistiaeth gyflwyno ei hun fel diddordeb dwys mewn pynciau neu eitemau penodol, gan gynnwys diddordeb mewn casglu eitemau - [Obsesiynau ac ymddygiad ailadroddus - canllaw i bob cynulleidfa \(autism.org.uk\)](#).

Profion Effaith Economaidd

Ydy eich opsiwn polisi/cynnig yn ystyried...?	Ydy/Nac Ydy (tudalen)
Targed effaith busnes Deddf Busnesau Bach, Menter a Chyflogaeth 2015 (s. 21-23) yn creu gofyniad i asesu effeithiau economaidd darpariaethau rheoleiddio cymwys ar weithgareddau sefydliadau busnes a chymdeithas sifil. [Lawlyfr Fframwaith Rheoleiddio Gwell] neu [Gwiriwch gydag Uned Rheoleiddio Gwell y Swyddfa Gartref]	Ie
Cymalau adolygu Deddf Busnesau Bach, Menter a Chyflogaeth 2015 (s. 28) yn creu dyletswydd i gynnwys cymal adolygu mewn deddfwriaeth eilaidd sy'n cynnwys rheoliadau sy'n effeithio ar sefydliadau busnes neu gymdeithas sifil. [Gwiriwch gydag Uned Rheoleiddio Gwell y Swyddfa Gartref]	Ie
Asesiad Bach a Micro-fusnes (SaMBA) Mae'r SaMBA yn ofyniad Rheoleiddio Gwell gyda'r bwriad o sicrhau bod yr holl gynigion rheoleiddio newydd yn cael eu cynllunio a'u gweithredu er mwyn lliniaru beichiau anghymesur. Rhaid cymhwyso'r SaMBA i bob mesur domestig sy'n rheoleiddio sefydliadau busnes a chymdeithas sifil, oni bai eu bod yn gymwys ar gyfer y llwybr cyflym. [Lawlyfr Fframwaith Rheoleiddio Gwell] neu [Gwiriwch gydag Uned Rheoleiddio Gwell y Swyddfa Gartref]	Ie

Drafft